

Jakob (Job) Dirk Woltman werd geboren op 1 mei 1926 in Heerenveen. Hij was de zoon van Jacob Dirk Woltman (1895) en Léontine Donnay (1898).

Hij werd in *De Verkenner*, officieel orgaan van de Padvinders beweging in Nederland, in augustus 1938 welkom geheten als verkenner bij de van Maasdijkgroep in Heerenveen.

Vlak voor de oorlog begon verhuisde het gezin naar Apeldoorn. Ze gingen wonen op Jachtlaan 48. Job moest wennen aan de nieuwe omgeving en dat hield hem meer bezig dan de oorlog. Ook in Apeldoorn werd hij weer lid van Scouting. In 1941 werd dat verboden en de Jeugdstorm nam het Scoutinggebouw in bezit. Uit boosheid gingen de jongelui de NSB en de Jeugdstorm pesten.

Job en zijn familie leden geen honger, maar voedsel werd wel schaars. Job ging wel eens mee op de fiets met aanhanger om in de Beemte bij de boeren voedsel te ruilen tegen zilveren lepels en linnengoed. Dat was niet zonder gevaar, want Landwachten, een soort politie, hielden je aan en pakten het eten af dat je geruild had.

De vader van Job was lid van de Ordedienst (OD). Dit was een verboden, geheime organisatie die het land zou gaan besturen als de Duitsers weg waren. Job werd koerier en hij bracht brieven en pakjes naar adressen in Apeldoorn. De leden van de Ordedienst hadden steeds onderling contact met hulp van deze koeriers. Dit was gevaarlijk werk, want er was steeds een kans dat je werd aangehouden. Als de Duitsers dan ontdekten wat je bij je droeg, werd je direct gevangen genomen. Wat er in die brieven stond heeft Job toen niet geweten. Misschien wel het nieuws dat ze afluisterden van Radio Oranje. De buurman van Job had een echte radio, waarmee men in het geheim kon luisteren naar waardevol en goed nieuws over de oorlog. Bij Job thuis stond een stencilmachine. Hierop werden de berichten gemaakt en als een soort krantje verspreid in de buurt. Dat moest 's avonds gebeuren als het donker was, want niemand mocht dat zien. Maar ook dat was gevaarlijk, want het was verboden om na 20.00 uur op straat zijn.

Na de Slag bij Arnhem tot aan de bevrijding van Apeldoorn op 17 april 1945, waren er steeds onderduikers in het huis van Job. Onder de zitkamer was een schuilplaats gemaakt. Vanuit luiken in de kamervloer kon men de onderduikers eten geven. Buiten, onder een kist met stro voor de konijnen zat de ingang naar de schuilplaats. Het waren vooral Engelse en Amerikaanse militairen, vaak bemanningsleden van vliegtuigen die waren neergeschoten of neergestort. Ze bleven soms maar 1 dag, soms een maand. En altijd moest er gezorgd worden voor voedsel, passende kleren, een vervalst persoonsbewijs. Met zijn zus bracht Job deze militairen naar Kootwijkerbroek.

Enkele dagen voor de bevrijding van Apeldoorn werd de stad steeds beschoten. De Canadezen dachten dat er nog veel Duitsers waren. Op de morgen van de 17e april werden Job en alle aanwezigen in huis wakker gemaakt door de buurman. "We zijn bevrijd!" riep hij.

Na de oorlog werd hij leiding bij zijn oude Scoutinggroep. In 1949 verscheen het boek *Ons kamp onder de Brandaris* door H.G. Brussee. Het gaat over een groep padvinders, verkenner van de padvindergroep Stadhouders Willem III uit Apeldoorn, die met de fiets en boot vanuit Apeldoorn naar Terschelling op kamp gaan. De groep staat onder leiding van Hopman Woltman en vaandrig Visser en bestaat uit drie patrouilles, de Eekhoorns, de Fazanten en de Spechten. Naast het kampeven worden de natuur en dierenleven tijdens de tocht en op Terschelling uitgebreid beschreven, in hun tentenkamp dicht bij West-Terschelling, maken ze nog een spannend avontuur mee als één van de jongens wordt ontvoerd door juwelendieven.

In 1950 woont Job nog op Jachtlaan 48 in Apeldoorn en is dan onder andere contactpersoon voor kampeerterrein Spelderholt, kampeercentrum der NPV en Uddelermeer, twee terreinen van het Kroondomein. Een jaar later stopt hij in september als hopman.

„Spelderholt”. Kampeercentrum der N.P.V. in de bossen tussen de wegen van Apeldoorn naar Hoenderloo en naar Arnhem. Het terrein ligt ongeveer 2 km. van Hoenderloo en is bereikbaar van de wegen Apeldoorn-Hoenderloo en Beekbergen-Hoenderloo. Verwacht kan worden, dat de watervoorziening deze zomer gereed zal zijn. Bespreken bij vaandrig J. Woltman, Jachtlaan 48, Apeldoorn (tel. 3809). Kampgeld 20 cent p.p. en p.n.

„Uddelermeer”. Twee terreinen behorende tot het Kroondomein, elk voor 1 troep, in de onmiddellijke nabijheid van het Uddelermeer, ter weerszijden van de weg naar Stavenden. Kampgeld 15 cent p. p. en p. n. Bespreken bij de beheerder vaandrig J. Woltman, Jachtlaan 48, Apeldoorn (tel. 3809).

Na de oorlog ontving Job het Verzetsherdenkingskruis. Hij is overleden op 4 september 2003.

Meer informatie

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 24, 1938, no. 8, 1938 » 1938-08 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Jacob Dirk Woltman \(1895 - d.\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Jakob Dirk 'Job' Woltman \(1926 - 2003\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Het dagelijks leven in oorlogstijd - Apeldoornendeoorlog](#)

[Dutch Helper Names, WAAL to WYTEMA | WWII Netherlands Escape Lines \(wwii-netherlands-escape-lines.com\)](#)

[National Archives NextGen Catalog](#)

[Weest paraat; off orgaan van de Ned Padvinders, jrg 32, 1950-02 - Pag. 18 | Delpher](#)

[Weest paraat; off orgaan van de Ned Padvinders, jrg 33, 1951-09 - Pag. 31 | Delpher](#)

[Verzetsherdenkingskruis \(geni.com\)](#)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.